

„Vstupní analýza absorpční kapacity OPTP pro programové období 2014 – 2020“

Manažerské shrnutí

Výstup zpracovaný k datu: 10. 2. 2014, aktualizace k 7.5. 2014

Zpráva zpracována pro:

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Staroměstské náměstí 6

110 15 Praha 1

Dodavatel:

HOPE-E.S., v.o.s., divize EUservis.cz

Palackého tř. 10, 612 00 Brno

IČ: 25342282

Kancelář Praha:

Lidická 1, 150 00 Praha 5

Manažerské shrnutí

Dne 30. 12. 2013 byla podepsána objednávka mezi objednatelem (Odbor Řídícího orgánu OPTP, MMR ČR) a dodavatelem (společnost HOPE – E.S., v.o.s., divize EUservis.cz) na zpracování studie s názvem „Vstupní analýza absorpční kapacity OPTP pro programové období 2014 – 2020“.

Projekt se zaměřuje na oblasti týkající se absorpční kapacity Operačního programu Technická pomoc pro programové období 2014 – 2020. Předmětem studie je zpracování vstupní analýzy absorpční kapacity OPTP, přičemž cílem projektu je především zmapování věcných i finančních požadavků jednotlivých budoucích příjemců (se zaměřením především na nové příjemce z OPTP). Předmětem je mj. posouzení jejich relevance vzhledem k nastavení OPTP 2014 – 2020. Cílem je získání podrobných informací o možnostech a záměrech jednotlivých nových příjemců a jejich využití při finálním nastavování OP. Cílem zakázky je dále zmapování procesů a postupů administrace OPTP. Výstupem jsou tedy doporučení k jednotlivým otázkám řešeným v rámci této evaluace.

Zmapování očekávání a potřeb nových příjemců

Nositelé integrovaných strategií

Nařízení o společných ustanoveních vymezuje tzv. „integrovaný přístup“ k územnímu rozvoji, jehož realizace má být popsána v Dohodě o partnerství (č. 15 nařízení o společných ustanoveních), přičemž Dohoda blíže specifikuje integrované nástroje, které budou v ČR realizované:

- Integrované územní investice (ITI)
- Integrované plány rozvoje území (IPRÚ)
- integrované strategie pro Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD)

Pro stanovení povinností, vymezení rolí a úkolů zpracovalo MMR *Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014-2020* (dále jen MPIN), jehož cílem je poskytnout všem relevantním subjektům závazné postupy v procesu přípravy, hodnocení, schvalování a realizaci integrovaných strategií rozvoje území (v době zpracování tohoto výstupu je k dispozici verze 2.1.). Počátečním momentem je teprve samotné schválení MPIN. Po jeho schválení mohou být ustanoveny oficiální struktury a následně vznikne integrovaná strategie, která bude implementována.

Z provedeného desk research a rozhovorů vyplynula následující zásadní zjištění shrnutá v kapitole 3.1.1. Týkají se především současné fáze nastavení integrovaných strategií (rozpracovaný MPIN, vyhlášená výzva OPTP 2007-2013 na podporu absorpční kapacity, předpokládaný rozsah podpory na tvorbu integrovaných strategií a aktuální situace přípravy IS).

Dodavatel na základě provedeného šetření vypracoval souhrn teoretických nákladů, které lze očekávat v následujících letech v souvislosti s integrovanými nástroji. Jedná se např. o přípravu strategií, budování kapacit, odbornou přípravu, personální a metodické náklady atd. Na základě tohoto výčtu byla formulována doporučení, především zvážit, zda v rámci nového OPTP předvídat alokaci na vznik IS. Dále dodavatel doporučuje zvážit, zda mezi příjemce nezařadit i organizace sdružující nositele integrovaných strategií a provést kalkulaci personálních nákladů.

Gestoři předběžných podmínek

Výsledkem této části analýzy je strukturovaný popis nároků, potřeb a očekávání garantů jako nových příjemců OPTP a dále identifikace slabých míst nových příjemců z hlediska kapacity a kompetencí k realizaci projektů. Pro zmapování očekávání a potřeb gestorů předběžných podmínek (PP) byly realizovány individuální rozhovory a spuštěno dotazníkové šetření.

Výsledkem šetření je hlavní doporučení, aby bylo, vzhledem k nízké informovanosti gestorů, svoláno koordinačního jednání s gestory předběžných podmínek. Z terénního šetření vyplývá, že aktivita PO 1 OPTP na „Zajištění podpory naplnění předběžných podmínek“ je potřebnou aktivitou pro správnou implementaci Dohody o partnerství a dodavatel doporučuje podporu tímto směrem. Dodavatel dále doporučuje vyjasnit pozici gestorů tematických předběžných podmínek jako příjemců podpory z OPTP. Dodavatel pokládá za relevantní obavy některých gestorů z přílišné administrativní náročnosti administrace vlastních projektů. Doporučuje proto zvážit vytvoření vzorového projektu, který by mohl být využit na více resortech a ušetřil by personální kapacity na vytváření projektu. V případě, že konečné požadavky gestorů budou spíše v nižších finančních řádech, doporučuje dodavatel zvážit realizaci společného projektu pro všechny gestory.

Evropská územní spolupráce

V rámci analýzy pro zmapování očekávání a potřeb nových příjemců, byl po dohodě s objednatelem zařazen do analýzy také odbor evropské územní spolupráce Ministerstva pro místní rozvoj ČR.

Odbor evropské územní spolupráce by měl být příjemcem OPTP jako Řídící orgán OP přeshraniční spolupráce ČR – Polsko, koordinátor ostatních operačních programů přeshraniční spolupráce, národní koordinátor operačního programu Mezuregionální spolupráce, OP Národní spolupráce a dalších síťových programů (tedy programů pod cílem 2 Evropská územní spolupráce).

Z hlediska potřeb odboru jako nového příjemce OPTP byla identifikována největší potřeba podpory ze strany OPTP na financování lidských zdrojů, především pak složky finanční motivace, nad rámec tabulkových platů státních zaměstnanců a dále vzdělávání zaměstnanců (školení). Zástupce odboru odhaduje plánované požadované výdaje jako relativně nízké, protože se bude pravděpodobně jednat o řádově 10-20 zaměstnanců. Dalším nákladem, který odbor předpokládá je podpora v implementaci monitorovacího systému, který pro potřeby evropské územní spolupráce vyžaduje specifické úpravy systému.

Z analýzy také vyplynulo, že potřeba podpory pro odbor evropské územní spolupráce koordinující aktivity Cíle 2 z OPTP je oprávněná a odbor by měl být zařazen jako příjemce podpory do OPTP. Dodavatel pouze doporučuje vyjasnění pozice a role odboru evropské spolupráce v rámci OPTP.

Zmapování očekávání a potřeb stávajících příjemců

Na základě provedené analýzy byly zjišťovány potřeby a očekávání příjemců k zajištění publicity a komunikace fondů EU v ČR. Zkoumáno bylo věcné, procesní a finanční hledisko. Z analýzy vyplynula doporučení provést analýzu a vyhodnocení fungování interní komunikace v úzké vazbě na procesní nastavení a následně navrhnout opatření a nástroje pro zlepšení informačních toků. Dodavatel dále doporučuje identifikovat problémy a konkrétní potřeby vědomostí, znalostí a kompetencí a následně navrhnout a uskutečnit dlouhodobý, systematický a především udržitelný systém vzdělávání

pracovníků implementační struktury odpovědných za publicitu fondů EU. Dalším doporučením je navrhnout a implementovat systém pro systematické hodnocení efektivního využívání prostředků technické pomoci OP na publicitu (mechanismus strategického plánování a evaluace).

Zmapování procesů a postupů administrace OPTP

Zpracovatel pro účely návrhu optimální organizační struktury zajišťující implementaci OPTP vychází z množiny klíčových procesů (aktivity), které musejí být realizovány pro zajištění optimálního výkonu implementační struktury a pro zajištění veškerých funkcí v rámci řízení operačního programu. Procesy jsou rozděleny dle logické návaznosti a kompetencí potřebných pro jejich realizaci do dvou hlavních skupin: hlavní procesy a další procesy.

V současné době je rozhodující část hlavních procesů OPTP 2007-2013 delegována na zprostředkující subjekt. Proces finančního řízení je zajišťován mimo strukturu sekce řídicího orgánu. Takové organizační uspořádání obecně obsahuje riziko několika úzkých míst, které mohou způsobovat neefektivitu v rámci implementace programu a zvyšovat pravděpodobnost vzniku problémů při implementaci.

Na základě zjištěných úzkých míst stávající implementační struktury OPTP 2007-2013 (uvedených v kapitole 3.3) navrhl zpracovatelský tým úpravu struktury pro období 2014 – 2020 a koncentraci kompetencí (zejména u hlavních procesů) v rámci jednoho útvaru – odboru Řídicího orgánu operačního programu Technická pomoc. Významnou změnou je zejména další nezapojení Zprostředkujícího subjektu a převod kompetencí (v období 2007 – 2013 přenesených na ZS) na Řídicí orgán.

Nové rozdělení je představeno schématicky v kapitole 3.3.1. Navržená struktura umožňuje efektivní řízení (zejména hlavních procesů), při jejich logickém uspořádání do jednotlivých oddělení, které vykonávají celistvé aktivity / procesy. Nedochozí tak k nadměrnému tříštění jednotlivých aktivit a zároveň je umožněno řádné oddělení kompetencí a odpovědností pro jednotlivé útvary (oddělení funkcí). Dále lze předpokládat výrazné snížení negativních dopadů při využití zvolené varianty uspořádání IS.

V návaznosti na navrženou implementační strukturu byly jednotlivým útvarům přiřazeny procesy, které by měly v rámci logické návaznosti a ucelených operačních celků být vykonávány jedním útvarem pro zajištění efektivity jejich výkonu. Procesy byly rozděleny do několika skupin a zobrazeny pomocí schémat v kapitole 3.3.2.

Dále je také dodavatelem navrženo podrobnější určení zapojení jednotlivých aktérů v realizaci procesů formou matice odpovědnosti (RASCI matice), viz kapitola **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů.** - **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů.**